

Forfatter: Andersen Bille , Carl Steen

Titel: BREV TIL: Krüger, Hans Andersen FRA: Andersen Bille , Carl Steen (1874-04-23)

Citation: Andersen Bille , Carl Steen : "BREV TIL: Krüger, Hans Andersen FRA: Andersen Bille , Carl Steen (1874-04-23)", i *Det nordslesvigske Spørgsmaal, 1864-1879 - aktstykker og breve til belysning af den danske regerings politik (3. bind)*, Henrik Koppels, s. 264.
Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-001825006-003-shoot-L0018250060030176.pdf> (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Det nordslesvigske Spørgsmaal, 1864-1879 - aktstykker og breve til belysning af den danske regerings politik (3. bind)

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

*Folketingsmand Carl St. A. Bille til H. A. Krüger.
Kjøbenhavn, 23. April 1874.*

Kjære Kryger!

Min bedste Tak for Deres lange og interessante Brev af 11te April.²⁾ . . .

Elsas-Lothringerne have debuteret saa uheldig som vel muligt og givet deres Modstandere Sejren ihænde fra det første Øjeblik; det var Slaget ved Worth om igjen: ingen fast Plan, intet Sammenhold, ingen gjensidig Samarbejden.³⁾ Om s. 265det saa var Valget af en Mand ved Navn Teutsch til at protestere imod Tyskland, saa var det som et Varsel; det var ubehændigt og gav strax Fjenden et Kort paa Haanden. Min og Manges første Tanke, da Efterretningen naaede os om denne sørgelige Scene, var Tak og Anerkjendelse til Dem, kjære Kryger! Vi tænkte paa, hvor længe og under hvor vanskelige Forhold De nu har befundet Dem i Berlin, hvor isoleret De har staaet under de Dem fremmede Omgivelser, Tingene ikke mindre end Menneskene, Tankegangen ikke mindre end Sproget, hvor ofte De har været nødt til at optræde, og hvorledes De, ledet af en lykkelig Sands og en varm Patriotisme, altid har vidst at bringe Deres og vor Sag uskadt ud af selv den betænkeligste Situation. Eet stort Fortrin har De nu ogsaa havt fremfor Elsas-Lothringerne, og det maa tages med i Anslag: De har altid været ene eller dog næsten ene, thi med Ahlmann var De og er De jo i Maalet og i det Væsenlige een Sjæl og een Tanke. Derfor har De, naar De først havde fattet en Beslutning, ogsaa kunnet handle korrekt efter den. Deres Armee kunde ingen Knuder gjøre Dem, thi De var i Deres ene Person baade General og Armee. Denne Undskyldningsgrund for Elsas-Lothringerne maa ikke glemmes, men selv naar den tages til sin fulde Vægt med i Betragtning, bliver dog Facit, at de have skilt sig rigtig slet ved deres Opgave og bragt deres i sig selv saa gode og smukke Sag ind i et Spor, fra hvilket det maaskee paa det parlamentariske Omraade aldrig mere vil lykkes at bringe den bort.

Det er ikke urimeligt, at Elsas-Lothringerne vilde have staaet sig adskillig bedre ved foreløbig selv at være passive og overlade f. Ex. til Dem at føre Deres Sag, hvortil De, som vi jo talte om, da vi saaes i Efteraaret, havde flere gode Betingelser. Dog er jeg ikke helt misfornøjet over, at det ikke er kommet saaledes, og eftersom Tingene nu engang have stillet sig, vil jeg advare imod, at De for meget identificerer Dem med Elsas-Lothringerne og paralleliserer Slesvigs Sag med disse Provindsers. Om min Sympathi med de fra Frankrig s. 266løsrøve Franskmand behøver jeg vel ikke at forsikre Dem. Men det maa endelig ikke tabes af Sigte, at deres og vor Sag ere grundforskjellige. Polakker, Slesvigere og ElsasLothringere beraabe sig alle med fuld Føje paa Nationalitetens og Selvbestemmelsens Ret, og dette vigtige Princip skyldte vi at hævde overalt. Men Polen og Elsas-Lothringen (navnlig det sidste, thi Polen har dog Lidt fra 1814 at beraabe sig paa¹⁾) savne positiv, folkeretlig Hjemmel for deres Krav paa Selvbestemmelse, de ere erobrede i aaben Krig, de ere afstaaede og indlemmede ved retsgyldige Traktater. For os er derimod i dette Øjeblik vor traktatmæssige Ret til Slesvigernes Selvbestemmelse det Væsenlige, som vi holde fast og bestandig bringe i liden. Det maa overalt hævdes, at Slesvigs Stilling er en ganske anden, Slesvigs Ret en langt sikkrere og uomtvisteligere end nogen af de andre Provindsers. Alt dette er De jo fuldstændig paa det Klare med, og det er forsaavidt overflødig at udvikle det for Dem; men stundom er det nyttigt ogsaa at gjentage, hvad der forud er Enighed om. Ved Elsas-Lothr. lader der sig foreløbig slet ikke røre. Den forrige Episode maa glemmes. Saa maa der begyndes helt forfra, helst af ganske nye Personligheder, og gid man saa vil være bleven klog af Skade.

I Militærlovens Afgjørelse²⁾ seer jeg kun et nyt Revis paa, hvor lidt tydsk Parlament betyder ligeoverfor de militære Fordringer, hvor slet Professorhuen kommer fra det, naar den vil drikke Skaller med Pikkelhuen. Men de Tilstande, som skabes ved de bebudede 50 Aars fortsatte Rustninger, og som egenlig indvies for al evig Fremtid, skal Ingen fristes til at misunde Tyskland. Det bliver dyrt kjøbte Milliarder og dyrt s. 267betalte »Reichslande«! Naar saa den katholske Konflikt og de social-demokratiske Rørelser kommer til, bliver Billedet endnu mindre tiltalende.

Bille.

H. A. Krügers Privatarkiv. R. A.